

בוגדנובקה

רומנית: Bogdanovca; רוסית: Bogdanovka). מחנה השמדה שהקימו שלטונות הכיבוש הרומניים בכפר ב', על נהר בוג, במחוז גולטה (Golta) שבטרנסניסטריה. המחנה הוקם באוקטובר 1941 בפקודת הממונה על המחוז אלוף-משנה מודסט איסופסקו. רוב המגורשים לב', כ-48,000 נפש, הובאו מאודסה, וכ-7,000 יהודים היו ממגורשי בסרביה. השיירה האחרונה הובאה לב' ב-18 בדצמבר 1941. בסוף 1941 היו בב' 54,000 יהודים.

באמצע דצמבר 1941 נתגלו במחנה כמה מקרים של טיפוס הבהרות. בעצה אחת עם פליישר, היועץ הגרמני שהיה מוצב במינהל הרומני של המחוז, החליט איסופסקו לרצוח את כול העצירים במחנה. ההוראה הועברה למנסקו וסילה, הממונה על המחוז מטעם הממשל הצבאי.

ברציחת העצירים השתתפו אנשי צבא ז'נדרמריה רומנים, שוטרים ואזרחים אוקראינים מהעיר גולטה שהובאו למקום, וכן גרמנים מקומיים (פולקסדויטשה), כולם בפיקודו של מפקד המשטרה האוקראינית האזרחית קאזאקייב'.

ב-21 בדצמבר 1941 החלו הרציחות. החולים והנכים, כ-5,000 במספר, רוכזו בשתי רפתות, על גגות הרפתות פרשו שכבות קש, שפכו עליהן נפט, הציתו, והכלואים ברפתות נשרפו כולם. שאר היהודים סודרו בשורות של 300-400 נפש, הובלו ליער שבקרבת המחנה, נדחפו לשפת הוואדי שמפקדי המחנה הרומנים כינוהו ה'ואדי הגדול' (Garla Mare), נצטוו להתפשט, לכרוע ברך ולהרכין ראשיהם לעבר הוואדי, נורו בעורפיהם בכדורי דום דום ורימונים הוטלו עליהם. הרציחות ארכו ארבעה ימים ו-30,000 יהודים נרצחו. הנותרים המתינו על שפת הנהר בקור עז לתורם למות ובינתיים חפרו בידיהם בורות באדמה, וכיסו בגוויות הקפואות של ההרוגים כמסתור מהקור. אלפי יהודים קפאו למוות. ערב חג המולד הופסקו הרציחות והן חודשו ב-28 בדצמבר. עד 31 בדצמבר 1941 בערב נרצחו 11,000 היהודים הנותרים. איסופסקו ציווה לטשטש את עקבות הפשע ופקד לשרוף את הגוויות. חודשיים, בינואר ובפברואר 1942, עסקו 200 היהודים, שנבחרו לשם כך, בשריפת הגוויות במוקדים מורכבים משורות של גוויות ומשכבות קש ועצים שהודלקו בעזרת בנזין. 150 מבין 200 היהודים שעבדו בשריפת הגופות מתו בקור וברעב, או נורו בידי השומרים האוקראינים.

בראשית 1945 הובאו איסופסקו, מאנסקו ומפקדי המחנה למשפט, שהיה המשפט הראשון נגד פושעי המלחמה הרומנים. האחראים לרצח ההמונים נשפטו למוות אך עונשם הומתק למאסר עולם. לשאר הנאשמים נפסקו תקופות מאסר ארוכות.